

رئیس کل بانک مرکزی:

بازار ارز توافقی به زودی عملیاتی می‌شود

دستور تشکیل کارگروه مشترک بانک مرکزی با کارآفرینان

رئیس کل بانک مرکزی همچنین ضمن استقبال از پیشنهاد مجمع کارآفرینان برای برگزاری جلسات دوره‌ای با بانک مرکزی به منظور پیگیری و بررسی مشکلات فعالان اقتصادی، خواستار تشکیل کارگروه مشترکی برای این منظور میان نمایندگان کارآفرینان و بانک مرکزی شد تا بستر لازم برای برگزاری جلسه مشترک به صورت هر شش ماه یکبار فراهم شود.

رئیس هیات عالی بانک مرکزی در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه در سال‌های اخیر با اجرای سیاست تثبیت با وجود بروز تنش‌های نظامی-امنیتی نوسانات نرخ ارز خوبی مدیریت شد گفت: بروز تنش‌های سیاسی و نظامی در ماه‌های اخیر ایجاد ثبات در بازار ارز را دشوار کرده بود ولی با علیه بر مشکلات همچنان شاهد ثبات در بازار ارز هستیم.

کاهش ۲۰ درصدی تورم و کنترل نرخ رشد نقدینگی

رئیس کل بانک مرکزی همچنین با اشاره به کنترل تورم و کاهش ۲۰ درصدی آن در یک سال و نیم گذشته، سه اصل مهم مهار تورم و نقدینگی، ایجاد تعادل در بازار ارز و پیش‌بینی پذیر کردن اقتصاد برای فعالان تولیدی و تجاری را از اهم برنامه‌های بانک مرکزی برشمرد و گفت: تشدید بی‌ثباتی در دوره‌ای، موجب شد تا تورم مصرف‌کننده به ۵۵ درصد و تورم تولیدکننده تا ۱۰۳ درصد هم برسد اما با اجرای برنامه‌های بانک مرکزی، تورم در یک سال و نیم گذشته ۲۰ درصد کاهش یافت و اکنون نیز تورم نقطه به نقطه مصرف‌کننده طبق محاسبات بانک مرکزی در کانال ۳۴.۵ درصد و تورم سالانه بعد از چندین سال در مهرماه امسال به حدود ۳۸ درصد رسید.

وی افزود: تورم تولیدکننده نیز با طی کردن روندی نزولی به ۲۵ درصد کاهش یافته است و این شاخص‌های تأثیرگذار اقتصادی به روند بلندمدت بازگشت.

وی افزود: در پایان سال ۱۴۰۲ نرخ رشد نقدینگی به ۲۴.۲ درصد رسید و برنامه ما حفظ این روند در کانال کمتر از ۲۵ درصد است هر چند در ماه‌های اخیر به دلایلی کمی رشد نقدینگی از میزان هدفگذاری شده فراتر رفت چراکه در کنترل نرخ رشد نقدینگی باید به گونه‌ای عمل شود که انسداد مالی برای بنگاه‌های تولیدی ایجاد نشود اما تلاش بانک مرکزی کنترل رشد نقدینگی در محدوده هدف تعیین شده امسال است.

تأمین مالی ۹۰ درصد اقتصاد توسط شبکه بانکی

رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به بار تأمین مالی ۹۰ درصدی اقتصاد کشور که بر عهده بانک هاست، گفت: این موضوع باعث فشار مضاعف به منابع مالی بانک‌های می‌شود. سیاست‌گذاری در کشور باید به سمتی حرکت کند که سایر بخش‌ها مانند بازار سرمایه نیز نقش خود را تأمین مالی ایفا کنند و ایجاد تسهیلات تکلیفی فراتر از توان شبکه بانکی پرهیز شود. وی ادامه داد: فشار بیش از حد در تأمین مالی بر شبکه بانکی منجر به بروز مشکلاتی اعم از ناترازی در منابع و مصارف شبکه بانکی شده است و این موضوع به سیاست‌های ثبات مالی نیز ممکن است آسیب وارد کند.

فرزین در ادامه این نشست بزرگ‌ترین مسئله در تحقق رشد اقتصادی کشور را موضوع تأمین مالی برشمرد و از کارآفرینان خواست تا با حضور در کشورهای همسایه به ویژه حوزه خلیج فارس از فرصت‌های جذب سرمایه‌گذاری استفاده کنند.

طراحی خط اعتباری ویژه برای تأمین مالی بخش‌های پیشران

رئیس کل بانک مرکزی از طراحی و پیش‌بینی خط اعتباری ویژه برای تأمین مالی صنایع پیشران و صنایع کوچک و متوسط خبر داد و گفت: این طرح، پس از نهایی شدن عملیاتی می‌شود تا صنایع پیشران از منابع لازم برای تقویت تولید و رشد اقتصادی کشور برخوردار باشند این طرح هنوز نهایی نشده است که در فرایند نهایی شدن آن حتما نظرات کارآفرینان نیز اخذ خواهد شد.

رئیس کل بانک مرکزی با تأکید بر طراحی خط اعتباری ویژه برای تولیدگندگان پیشران و صنایع کوچک و اجرای آن در آینده نزدیک گفت: سیاست ارزی بانک مرکزی بر این است که نرخ ارز نیما متناسب با متغیرهای بنیادین اقتصادی تغییر کند و در این راستا سامانه بازار ارز توافقی بزودی برای فعالان و متقاضیان وارد مرحله عملیاتی می‌شود.

به گزارش ایرنا از بانک مرکزی، محمدرضا فرزین در صبحانه کاری با اعضای مجمع کارآفرینان کشور ضمن تشریح سیاست جدید ارزی بانک مرکزی گفت: سامانه بازار ارز توافقی در بانک مرکزی با بهره‌گیری از بهترین متخصصان فناوری اطلاعات در کشور در یک سال گذشته ایجاد و راه‌اندازی شده است.

وی افزود: آنچه اکنون در قالب ارز توافقی در جریان است، حاصل توافق میان دو نفر است که با چانه‌زنی به توافق می‌رسند؛ ولی در سامانه طراحی شده در بازار، حراج صورت می‌گیرد و نرخ تعیین می‌شود؛ تلاش بانک مرکزی نیز بر این است که بازار نیما به بازار ارز توافقی منتقل و نرخ نیز در این بازار تعیین شود.

رئیس کل بانک مرکزی تأکید کرد: نرخ ارز در بازار توافقی بر اساس مکانیسم عرضه و تقاضا شکل می‌گیرد و بانک مرکزی هم بخشی از ارز خود را در آنجا عرضه خواهد کرد و تلاش می‌کنیم تا نرخ در یک کانال حرکت کند.

فرزین با بیان اینکه با آغاز فعالیت سامانه بازار ارز توافقی امکان مبادله ارز برای تمام فعالان اقتصادی فراهم می‌شود، افزود: بانک مرکزی نقش ناظر را در این بازار ایفا خواهد کرد و تنها در صورت نیاز، اقدامات سیاستی خود را با ورود به بازار به‌عنوان عرضه‌کننده ارز در این بازار اجرا خواهد کرد.

وی چارچوب سیاست‌گذاری نرخ ارز را نرخ ارز شناور عنوان و تأکید کرد: نرخ شناور به معنای رهاشدگی در بازار ارز نیست و در همه کشورها بانک مرکزی با استفاده از ابزارهای اقتصادی به کنترل و مدیریت نرخ ارز شناور مبادرت می‌کنند و ما نیز از این قفسه مستثنا نخواهیم بود.

حذف تعدد نرخ‌ها در بازار ارز

رئیس کل بانک مرکزی با تأکید بر ایجاد ثبات بخشی و حذف تعدد نرخ‌ها در بازار ارز تصریح کرد: زمانی که اصلاحات در سیاست‌های ارزی را آغاز کردیم بیش از ۸ نرخ ارز در کشور وجود داشت و تلاش شد که با کاهش تعداد نرخ‌ها از ایجاد رانت و تشویش در اقتصاد کشور جلوگیری شود.

فرزین هدف از ابلاغ نرخ ارز ۲۸۵۰۰ تومانی را آرامش بخشی به بازارها برشمرد و گفت: زمانی این نرخ اعلام شد نااطمینانی در بازارها به اوج رسیده بود و باید نرخ تعیین می‌شد که تولیدکننده بتواند فعالیت اقتصادی خود را بر برنامه‌ریزی انجام دهد.

رئیس کل بانک مرکزی هدف از شکل‌گیری مرکز مبادله ارز و طلا را ایجاد مرکزی برای مرجعیت در نرخ ارز، مبادله ارز صادرکنندگان و واردکنندگان عنوان کرد و افزود: این مرکز ضمن رفع نیازهای متقاضیان به‌عنوان مرجعی برای تعیین نرخ ارز شناخته می‌شود. همچنین تعدیلات صورت‌گرفته در نرخ ارز در این مرکز منطبق با واقعیت‌های اقتصادی، امکان پیش‌بینی‌پذیری روند متغیرهای کلان را برای فعالان فراهم کرده است.

عرضه ۵۰ درصد کل ارز در سامانه نیما

فرزین با بیان اینکه نیمی از کل عرضه ارز در تالار نیما عرضه می‌شود، افزود: هم‌اکنون تنها پتروشیمی‌ها و پالایشی‌ها، ارز خود را در سامانه نیما عرضه می‌کنند و البته نرخ خوراک آنها نیز بر اساس نرخ نیما تعیین می‌شود و ارز هیچ صنعت دیگری در نیما عرضه نمی‌شود؛ حتی عرضه ارز صنایع فولادی هم به دلیل بروز اشکال در صادرات از سامانه نیما حذف و به بازار توافقی منتقل شد.

رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه هم اکنون ۴۰ درصد ارز نیز در بازار ارز توافقی بین واردکننده و صادرکننده ارزش‌گذاری می‌شود گفت: در این قالب، صادرکنندگان ارز خود را با نرخ توافقی عرضه می‌کنند و حتی به تولیدکنندگان صادرکننده نیز اجازه داده شده است تا واردات اقلام مورد نیاز خود را از این محل انجام دهند که این اقدام با هدف حذف بروکراسی‌های زائد در فرایند تأمین ارز انجام شد و تنها محدودیت اعمال شده در این زمینه، ممنوعیت جابجایی منابع ارزی بین صنایع مختلف بود که این تصمیم با هدف عدالت تأمین ارز در صنایع مختلف اتخاذ شد.

ایجاد مرکز پاسخگویی به مشکلات ارزی

فرزین با اشاره به برخی انتقادات در زمینه ضرورت وجود یک مرکز متمرکز برای پاسخگویی به سوالات ارزی و پیگیری امور برای فعالان اقتصادی در حوزه ارزی گفت: قرار شده است بزودی در محل مرکز مبادله ارز و طلا محلی برای پاسخگویی به فعالان اقتصادی با حضور نمایندگان بانک مرکزی، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صمت و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ایجاد شود و فعالان اقتصادی به منظور پیگیری مسائل و مشکلات خود در حوزه ارزی به صورت حضوری و آنلاین به این مرکز مراجعه کنند تا مشکلات خود را رفع کنند.

مدیرعامل شرکت آبفای کشور از تدوین برنامه زمان‌بندی تکمیل پروژه‌های ساخت تصفیه‌خانه‌های فاضلاب با اولویت شهرهای ساحلی شمال و جنوب کشور خبر داد و گفت: ۱۰۰ تصفیه‌خانه فاضلاب در حال ساخت است.

به گزارش مهر، هاشم امینی مدیرعامل شرکت آبفای کشور با بیان اینکه تا پایان امسال هفت تصفیه‌خانه فاضلاب در کشور به بهره‌برداری می‌رسد، گفت: با توجه به ضرورت حفظ محیط زیست مناطق ساحلی کشور، اولویت تزریق منابع مالی را بر تکمیل

سرمقاله

قواعد وفاق ملی

روح‌اله اسلامی

● حکومت (Government) را می‌توان به مثابه ماشینی پیچیده تصور کرد که نهادها و نخبگان در آن به عنوان مهره‌ها و چرخ‌دنده‌ها عمل می‌کنند. در این ساختار، قدرت در قالب قواعدی خاص شکل می‌گیرد که کارکرد صحیح ماشین حکومت را تضمین می‌کند. در برخی مواقع، نهادها و مهره‌ها ممکن است از قدرت خود برای حذف و طرد استفاده کنند که می‌تواند به تخریب و فرسایش این ماشین منجر شود. در این راستا، قواعد وفاق ملی می‌تواند قدرت دولت کشور را افزایش دهد. وفاق در صورت‌های فایده‌گرایانه، قراردادگرایانه، منفعتی، مصلحتی، حکومتی یا اجتماعی آسیب‌زا است، اما وفاق ملی برای کشور راه‌گشا است.

۱. مهار قدرت با قدرت (Balancing Power with Power): قدرت به خودی خود حذف و طرد نمی‌شود. در صورت بروز درگیری و تصادم میان نهادها و بازیگران، قدرت می‌تواند به سمت تخریب و آسیب حرکت کند. نهادها و بازیگران می‌توانند از قدرت یکدیگر برای ایجاد موازنه و تعادل بهره‌برند و به سمت اهدافی همچون رفاه و توسعه حرکت کنند. این امر به کاهش خشونت، جنگ و مردم‌آزاری و افزایش شادی و پیشرفت کشور منجر می‌شود. وفاق ملی قدرت را مهار و آن را در راستای امنیت، توسعه و حکومت قانون به کار می‌گیرد.

۲. نظام خویش‌کاری (Self-Management): اصل مهم در سیستم قدرت این است که هر نهاد و نخبه در جایگاه خود قرار گیرد و وظایف و مسئولیت‌های خویش را به درستی انجام دهد. دراین رویکرد، عدالت به مثابه خویش‌کاری یعنی جلوگیری از تصرف غیرقانونی جایگاه‌ها و جلوگیری از همه‌کاره بودن است. این امر از تخریب و ناکارآمدی ماشین حکومت جلوگیری می‌کند. وفاق حکومتی نوعی حامی‌پروری و قوم و خویش‌گرایی را رواج می‌دهد و وفاق ملی یعنی فرصت برابر برای رقابت شایستگان و صالحان که از طریق آزمون‌های استاندارد و تجربیات علمی و جهانی قابل اعمال است.

۳. قدرت و اراده عمومی (Public Will): قدرت از اراده عمومی ناشی می‌شود. اراده عمومی بر اساس زیست‌مسالمت‌آمیز شهروندان و مشارکت و خواست آنها در امور عمومی کشور است. قدرت بدون اراده عمومی به سمت منافع شخصی و تخریب سرمایه‌های ملی حرکت می‌کند. بنابراین اهمیت مشارکت‌فعال و موثر شهروندان در فرایندهای حکومتی نمی‌تواند نادیده گرفته شود. وفاق اجتماعی نیز مانند وفاق حکومتی آسیب‌زا است. وفاقی که بر قاعده خوداکتربیت‌پنداری باشد و توانایی ایجاد اخلاق استعلاایی و خلق حکومت قانون مبنی بر استخراج قوانین از حقوق بنیادین بشر را نداشته باشد به استبداد اکثریت بدل خواهد شد. وفاق ملی به معنای حکومت قانون بر اساس قرارداد اجتماعی و اراده عمومی با رعایت الزامات رعایت حقوق شهروندی است.

۴. جذب، اتحاد، ائتلاف و وفاق (Coalitions): بهره‌برداری موثر و تخصصی از همه نهادها و بازیگران به همراه اصول تفکیک و موازنه قوا می‌تواند قدرت ماشین حکومت را در جهت توسعه کشور افزایش دهد. تشکیل ائتلاف‌های قوی و ایجاد وفاق به تقویت سیستم قدرت و پیشبرد اهداف ملی کمک می‌کند. برعکس، طرد و حذف نهادها و بازی‌های قوم‌و خویش‌گرایانه و رانتی حتی با برجسب‌های مشروعیت‌بخش، می‌تواند به انزوا و فرار نخبگان منجر شود و کشور را از پیشرفت بازدارد. وفاق ملی بدون ترتیبات نهادی و تعادل و تفکیک قوا و حضور و سهم همه اصناف‌شکل نخواهد گرفت. وفاق منفعت‌گرایانه حکومتی و قراردادگرایانه اجتماعی جامعه را به سمت قطبی شدن سوق می‌دهد. وفاق ملی مبتنی بر تعادل و تفکیک و توازن نیروها است.

۵. خط قرمز (Red Line) وفاق ملی: اصول وفاق ملی تأکید بر استفاده بهینه از نهادها و نخبگان دارد. خطوط قرمز شامل جاسوسی، تجزیه‌طلبی و اقدامات تروریستی و ضدیت با ایران است. گروه‌ها و افرادی که به‌طور آگاهانه در راستای این خطوط قرمز عمل می‌کنند و به تضعیف کشور کمک می‌کنند، باید حذف شوند تا کشتی دولت کشور در مسیر صحیح حرکت کند. وفاق ملی به ایران اهمیت می‌دهد و اولویت، خانه و وطنی است که در همه سیاست‌ها اصل است. وفاق ملی، دولت کشور ایران را به مثابه کشتی دارای سرنشینان با سرنوشت مشترک به قصد همزیستی مسالمت‌آمیز راهبری می‌کند.

در نهایت، وفاق به عنوان ابزاری برای دستیابی به منافع ملی (National Interest) و مصلحت عموم (Public Interest) اهمیت دارد. با تمرکز بر وفاق ملی، کشور می‌تواند مسائل و مشکلات اساسی را اولویت‌بندی کند و به افزایش شاخص‌های رفاه، توسعه، شادی و زندگی مسالمت‌آمیز نائل آید. بنابراین وفاق اگر بر اساس منفعت، حکومتی، اجتماعی، قراردادی و... باشد گفت‌مانی موقتی است، اما چنانچه بر اساس وفاق ملی با اصول ذکر شده باشد قابلیت فعال سازی ظرفیت‌های بالقوه ایران را دارد.